

STORTINGET

Innst. 94 S

(2020–2021)

Innstilling til Stortinget
fra kontroll- og konstitusjonskomiteen

Innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om statsrådets protokoller for tidsrommet 1. januar–30. juni 2020

Til Stortinget

Innledning

Kontroll- og konstitusjonskomiteen har i medhold av Stortingets forretningsorden § 14 nr. 9 første ledd bokstav a, jf. Grunnloven § 75 bokstav f, gjennomgått statsrådets protokoller for første halvår 2020.

Dissenser i regjeringen

Det har vært én dissens i regjeringen i perioden 1. januar–30. juni 2020. I forbindelse med behandlingen av et fremlagt forslag til proposisjon til Stortinget om lov om Etterretningstjenesten 22. april 2020 uttalte tilstedeværende statsråder fra Venstre:

«Vi har etter en samlet vurdering kommet til at vi ikke kan gi vår tilslutning til lovforslagets kapittel 7 og 8 om tilrettelagt innhenting av grenseoverskridende elektronisk kommunikasjon. Norske borgeres elektroniske kommunikasjon krysser i stor grad grensen, og forslaget vil føre til at staten lagrer store mengder data

om denne kommunikasjonen. Selv om vi anerkjenner de legitime samfunnsbehovene som begrunner forslaget, mener vi at inngrepet i personvernet blir for sterkt. Vi peker særlig på risikoen for formålsutglidning og en nedkjølende virkning på ytringsfriheten. For øvrig gir vi vår tilsutning til forslaget.»

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Dag Terje Andersen, Eva Kristin Hansen og Leif Audun Sande, fra Høyre, Svein Harberg og Bente Stein Mathisen, fra Fremskrittspartiet, Solveig Horne, fra Senterpartiet, Nils T. Bjørke, fra Sosialistisk Venstreparti, Freddy André Øvstegård, fra Venstre, Terje Breivik, og uavhengig representant Ulf Isak Leirstein, merker seg at det har vært én dissens i regjeringen i den aktuelle perioden.

Komiteens gjennomgang av benådningssaker i perioden 1. januar til 30. juni 2020

Stortinget har den 20. august 2020 mottatt følgende tallmessige oppstilling fra Justis- og beredskapsdepartementet om benådningssaker i tidsrommet 1. januar til 30. juni 2020:

«Første halvår 2020 er det innvilget 5 søknader om benådning for ilagt straff etter straffeloven eller annen lov, slik:

A. Frihetsstraff

Benådning uten prøvetid	0
Benådning til betinget fengsel med prøvetid på 2 år, jf. straffeloven § 34 flg.	1

Benådning til løslatelse på prøve hvor soning er påbegynt (1 etter klage)	2
Benådning til betinget straff med prøvetid og ubetinget bot	0
B. Bøter	
Hel eller delvis benådning eller betinget benådning	1
C. Samfunnsstraff	
Delvis eller betinget benådning	1

I henhold til kongelig resolusjon 5. juni 1981 om delegasjon av Kongens myndighet etter Grunnloven § 20 til å avslå søknader om benådning til Justisdepartementet, har departementet i samme tidsrom avslått 25 søknader om benådning slik:

A. Frihetsstraff	17
B. Bøter	7
C Samfunnsstraff	0
D Forvaring	1

I samme tidsrom er 5 klager over departementets vedtak om avslag på søknad om benådning ikke tatt til følge av Kongen i statsråd. Én klage er tatt til følge slik at domfelte er benådet til løslatelse på prøve. Én søknad om benådning er avslått av Kongen i statsråd.»

Komiteen har ingen merknader.

Komiteens gjennomgang av forskrifter fastsatt og opphevet i statsråd i perioden 1. januar–30. juni 2020

Følgende forskrifter er fastsatt, endret eller opphevet i statsråd i perioden 1. januar til 30. juni 2020:

Arbeids- og sosialdepartementet

Midlertidig forskrift om unntak fra folketrygdloven og arbeidsmiljøloven i forbindelse med covid-19-pandemien.

Forskrift om endring av midlertidig forskrift 20. mars 2020 nr. 368 om unntak fra folketrygdloven og arbeidsmiljøloven i forbindelse med covid-19-pandemien.

Forskrift om Arbeids- og velferdsetatens rett til å forskuttere dagpenger etter folketrygdloven kapittel 4.

Forskrift om endring i midlertidig forskrift 20. mars 2020 nr. 368 om unntak fra folketrygdloven og arbeidsmiljøloven i forbindelse med covid-19-pandemien.

Forskrift om endring i midlertidig forskrift 20. mars 2020 nr. 368 om unntak fra folketrygdloven og arbeidsmiljøloven i forbindelse med covid-19-pandemien.

Midlertidig forskrift om kompensasjonssytelse til selvstendig næringsdrivende og frilansere som har mistet inntekt som følge av utbrudd av covid-19.

Forskrift om endring i midlertidig forskrift om unntak fra folketrygdloven og arbeidsmiljøloven i forbindelse med covid-19-pandemien.

Forskrift om endring i midlertidig forskrift 20. mars 2020 nr. 368 om unntak fra folketrygdloven og arbeidsmiljøloven i forbindelse med covid-19-pandemien.

Forskrift om endring i midlertidig forskrift 8. april 2020 nr. 735 om kompensasjonssytelse for selvstendig næringsdrivende og frilansere som har mistet inntekt som følge av utbrudd av covid-19.

Forskrift om endring i midlertidig forskrift 20. mars 2020 nr. 368 om unntak fra folketrygdloven og arbeidsmiljøloven i forbindelse med covid-19-pandemien.

Midlertidig forskrift om forskudd på dagpenger for å avhjelpe konsekvensene av covid-19.

Midlertidig forskrift om lønnskompensasjon til permitterte for å avhjelpe konsekvenser av covid-19 (lønnskompensasjonsforskriften).

Forskrift om endringer i midlertidig forskrift 20. mars 2020 nr. 368 om unntak fra folketrygdloven og arbeidsmiljøloven i forbindelse med covid-19-pandemien.

Barne- og familiedepartementet

Midlertidig forskrift om unntak fra folketrygdloven kapittel 14 for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid-19.

Midlertidig forskrift om forenklinger og tiltak for barnevernet og fylkesnemnda for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid-19.

Midlertidig forskrift om pakkereisearrangørers utsatte tilbakebetalingsplikt til reisende for å avhjelpe konsekvenser av utbruddet av Covid-19.

Finansdepartementet

Forskrift om midlertidig tilskuddsordning for foretak med stort omsetningsfall på Svalbard.

Forsvarsdepartementet

Midlertidig forskrift om Forsvarets operative virksomhet under koronaepidemien.

Helse- og omsorgsdepartementet

Forskrift om karantene mv. etter reiser utenfor Norden.

Forskrift om karantene, isolasjon og forbud mot opphold på fritidseiendommer mv. i anledning utbrudd av Covid-19.

Forskrift om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (covid-19-forskriften).

Midlertidig forskrift om endringer i helselovgivningen for å avhjelpe konsekvenser under utbruddet av covid-19.

Forskrift om digital smittesporing og epidemikontroll i anledning utbrudd av Covid-19.

Midlertidig forskrift om endringer i pasient- og brukerrettighetsloven mv. for å avhjelpe negative konsekvenser av utbrudd av covid-19.

Forskrift om endring i forskrift 17. februar 2017 nr. 192 om kompetansekrav for leger i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

Forskrift om endring i forskrift 12. november 2010 nr. 1426 om en verdig eldreomsorg (verdighetsgarantien).

Forskrift om endring i forskrift 20. juni 2003 nr. 740 om Meldingssystem for smittsomme sykdommer.

Justis- og beredskapsdepartementet

Forskrift om endring i forskrift om inndelingen av domssogn og lagdømmer.

Forskrift om endring i forskrift 25. januar 1963 nr. 2 om ikrafttreden av og delegasjon etter lov om skytevåpen og ammunisjon.

Forskrift om endring i forskrift 15. november 2019 nr. 1545 om inndelingen av domssogn og lagdømmer.

Forskrift om bortvisning mv. av utlendinger uten oppholdstillatelse i riket av hensyn til folkehelsen.

Midlertidig forskrift om forenklinger og tiltak innenfor justissektoren for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid-19.

Midlertidig forskrift om straffegjennomføring for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid-19.

Forskrift om endringer i forskrift 20. desember 1996 nr. 1161 til domstolloven kapittel 11 for å avhjelpe konsekvenser av utbruddet av Covid-19.

Midlertidig forskrift om byggverk for innkvartering av asylsøkere mv. som følge av utbrudd av covid-19.

Forskrift om ikraftsetting av midlertidig lov 26. mai 2020 nr. 47 om tilpasninger i prosessregelverket som

følge av utbruddet av covid-19 mv. med overgangsbestemmelser.

Forskrift om forenklet rekonstruksjonsforhandling for små foretak.

Forskrift om endringer i forskrift 14. juli 1989 nr. 562 til inkassoloven m.m.

Klima- og miljødepartementet

Forskrift om vern av Nordre Tyrifjorden og Storelva naturreservat, Ringerike og Hole kommuner, Viken.

Forskrift om endringer i forskrift 16. desember 2015 nr. 1495 om konsekvensutredning etter genteknologi-loven.

Forskrift om vern av Skarnsundet marine verneområde i Inderøy kommune, Trøndelag fylke.

Forskrifter om vern av de marine verneområdene Innervisten, Nordfjorden, Karlsøyfjorden og Innhavet, Rossfjordstraumen, Ryastraumen og Ytre Karlsøy.

Forskrift om vern av Lurefjorden og Lindåsosane marine verneområde i Alver og Austrheim kommunar, Vestland fylke.

Forskrifter om vern for 30 skogområder i fylkene Møre og Romsdal, Vestland, Agder, Vestfold og Telemark, Viken, Innlandet og Trøndelag.

Forskrift om endring av forskrift om vern av Bastudalen naturreservat, Lillesand kommune, Agder.

Forskrift om oppheving av forskrift om fredning av Femundsmarka nasjonalpark, Engerdal kommune, Hedmark.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Midlertidig forskrift om unntak fra regler om fysisk årsmøte og generalforsamling mv. i eierseksjonssameier, borettslag og boligbyggelag for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19.

Forskrift om endring i forskrift 17. juni 2005 nr. 657 til sameloven (lov 12. juni 1987 nr. 56) om forvaltningsområdet for samisk språk.

Midlertidig forskrift om unntak fra plan- og bygningsloven for å avhjelpe konsekvenser av covid-19.

Kulturdepartementet

Midlertidig forskrift om unntak fra regler om tildeling av Norsk Tippings overskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19.

Kunnskapsdepartementet

Forskrift om endring i forskrift 16. desember 2005 nr. 1478 om foreldrebetaling i barnehager.

Midlertidig forskrift om tilpasninger i lovgivningen om barnehager som følge av utbrudd av Covid-19.

Midlertidig forskrift om tilpasningen i lovgivningen om grunnskoleopplæring og videregående opplæring som følge av utbrudd av Covid-19.

Midlertidig forskrift om tilpasning i lovgivningen om opplæring i mottak, introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap som følge av utbrudd av Covid-19.

Midlertidig forskrift om tilpasninger i lovgivningen om utdanningsstøtte som følge av utbrudd av Covid-19.

Midlertidig forskrift om tilpasninger i lovgivningen om universiteter og høyskoler som følge av utbrudd av Covid-19.

Midlertidig forskrift om tilpasninger i lovgivningen om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleutdanning) som følge av utbrudd av Covid-19.

Forskrift om endring i midlertidig forskrift 27. mars 2020 nr. 491 om tilpasninger i lovgivningen om barnehager som følge av utbrudd av Covid-19.

Forskrift om endring i midlertidig forskrift 27. mars 2020 nr. 492 om tilpasningen i lovgivningen om grunnskoleopplæring og videregående opplæring som følge av utbrudd av Covid-19.

Forskrift om endring i midlertidig forskrift 27. mars 2020 nr. 474 om tilpasning i lovgivningen om opplæring i mottak, introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap som følge av utbrudd av Covid-19.

Forskrift om endring i midlertidig forskrift 27. mars 2020 nr. 473 om tilpasninger i lovgivningen om universiteter og høyskoler som følge av utbrudd av Covid-19.

Forskrift om endring i midlertidig forskrift 27. mars 2020 nr. 468 om tilpasninger i lovgivningen om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleutdanning) som følge av utbrudd av Covid-19.

Forskrift om endring i midlertidig forskrift 27. mars 2020 nr. 491 om tilpasninger i lovgivningen om barnehager som følge av utbrudd av Covid-19.

Forskrift om endring i midlertidig forskrift 27. mars 2020 nr. 492 om tilpasningen i lovgivningen om grunnskoleopplæring og videregående opplæring som følge av utbrudd av Covid-19.

Forskrift om endring i midlertidig forskrift 27. mars 2020 nr. 491 om tilpasninger i lovgivningen om barnehager som følge av utbrudd av Covid-19.

Forskrift om endring i midlertidig forskrift 27. mars 2020 nr. 492 om tilpasningen i lovgivningen om grunnskoleopplæring og videregående opplæring som følge av utbrudd av Covid-19.

Forskrift om endring i midlertidig forskrift 27. mars 2020 nr. 474 om tilpasning i lovgivningen om opplæring i mottak, introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap som følge av utbrudd av Covid-19.

Landbruks- og matdepartementet

Forskrift om jakt på reinsdyr som eies.

Forskrift om endring i forskrift 11. april 2003 nr. 461 om regulering av svine- og fjørfeproduksjonen.

Nærings- og fiskeridepartementet

Forskrift om midlertidig unntak fra konkurranseloven § 10 for samarbeid i transportsektoren.

Midlertidig forskrift om unntak fra reglene om fysisk møte i aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper som følge av utbruddet av covid-19.

Mellombels forskrift om unntak fra reglene om fysisk møte i samvirkeforetak som følge av utbruddet av covid-19.

Midlertidig forskrift om unntak fra reglene om fysisk møte i selskaper som følge av utbruddet av covid-19.

Midlertidig forskrift om unntak fra reglene om fysisk møte i stiftelser som følge av utbruddet av covid-19.

Midlertidig forskrift om unntak fra frister i vedtekter om avholdelse av ordinær generalforsamling og ordinært årsmøte for aksjeselskaper, allmennaksjeselskaper og samvirkeforetak for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19.

Forskrift om opphevelse av midlertidige forskrifter gitt med hjemmel i koronaloven § 2 om unntak fra krav til fysisk møte mv. i foretakslovgivningen.

Forskrift om endringer i forskrifter fastsatt med hjemmel i deltakerloven og havressurslova.

Forskrift om endring av forskrift 18. mars 2020 nr. 340 om midlertidig unntak fra konkurranseloven § 10 for samarbeid i transportsektoren.

Olje- og energidepartementet

Forskrift til havenergilova (havenergilovforskrifta).

Samferdselsdepartementet

Midlertidig forskrift om forlenget gyldighet for kjøreseddel i anledning utbrudd av Covid-19.

Midlertidig forskrift om billettering på ferje i anledning utbrudd av Covid-19.

Forskrift om oppheving av midlertidig forskrift 3. april 2020 nr. 571 om billettering på ferje i anledning utbrudd av Covid-19.

Utenriksdepartementet

Forskrift om sanksjoner i lys av situasjonen i Mali.

Forskrift om restriktive tiltak i lys av situasjonen i Nicaragua.

Forskriftsgjennomgang

Komiteen viser til at forskrifter fastsatt av Kongen i statsråd inngår som en del av komiteens halvårlege gjennomgang av statsrådets protokoller.

Komiteen viser til at koronapandemien har skapt særlige utfordringer. Den 19. mars 2020 oversendte regjeringen Prop. 56 L (2019–2020) Midlertidig lov om forskriftshjemmel for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid-19 mv. (koronaloven) til Stortinget. Regjeringens lovforslag gikk ut på at loven skulle være midlertidig og varigheten seks måneder. Etter forslaget

var fullmactsloven ikke begrenset til noe særlig rettsområde, men til ethvert rettsområde det måtte være behov for å gi rettsregler på. Ved Stortingets behandling ble dette begrenset til å gjelde 62 angitte lover. Lovforslaget ble betydelig endret i Stortinget og enstemmig vedtatt 21. mars 2020, jf. Innst. 204 L (2019–2020).

Virketiden som var foreslått til 6 måneder, ble redusert til 1 måned. Videre ble det innført en bestemmelse om særskilte mindretallsrettigheter. Dersom stortingsrepresentanter som til sammen representerte minst en tredjedel av Stortingets medlemmer, ikke kunne støtte en bestemt forskrift eller deler av forskriften, ble regjeringen forpliktet til straks å oppheve de aktuelle bestemmelsene. Regjeringen ville eventuelt kunne fremme forslaget til endring for Stortinget til ordinær behandling.

Komiteen viser videre til at perioden med pandemi har ført til utstrakt bruk av forskrifter med hjemmel i midlertidig lov 27. mars 2020 nr. 17 om forskriftshjemmel for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid-10 mv. (koronaloven) § 2. Loven ble vedtatt med én måneds varighet og forlenget med én måned frem til 27. mai 2020, jf. Innst. 240 L (2019–2020) og Prop. 76 L (2019–2020).

Komiteen vil vise til at en stor del av forskriftene fra første halvår 2020 er fastsatt med hjemmel i koronaloven og smittevernloven. I perioden fra 27. mars til 27. mai 2020, da den midlertidige loven ble opphevet, ble det vedtatt 33 forskrifter med hjemmel i denne. Av disse var 20 separate og 13 endringsforskrifter. I perioden februar til juni 2020 er det vedtatt 53 forskrifter, hvorav 44 endringsforskrifter, med hjemmel i smittevernloven.

Når pandemien er over, er det naturlig å vurdere både hvordan praktiseringen av den midlertidige koronaloven og smittevernloven har fungert i et demokratisk perspektiv.

Komiteen har for øvrig ingen merknader til forskriftene som er fastsatt, endret eller opphevet i perioden 1. januar til 30. juni 2020.

Komiteen viser til at en rekke forskrifter utformes basert på delegert fullmakt. Komiteen ber om at oversikt over slike forskrifter og hvem fullmakten til å utfor-

me dem er delegert til, heretter blir vedlagt statsrådsprotokollene.

Komiteens gjennomgang av embetsutnevnelser

Komiteen viser til sin merknad i Innst. 443 S (2010–2011) og tidligere merknader om at departementene rutinemessig skal oversende utvidede søkerlister, der det gis opplysninger om samtlige søkere, inkludert de som har fått sitt navn unntatt offentlighet.

Komiteen viser til at departementene gjennomgående oversender utvidede søkerlister som etterspurt, men at navn på søkere i noen få tilfeller ikke fremkommer i det oversendte materialet.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Statsrådets protokoller for tidsrommet 1. januar–30. juni 2020 vedkommende:

- Statsministerens kontor
- Arbeids- og sosialdepartementet
- Barne- og familiedepartementet
- Finansdepartementet
- Forsvarsdepartementet
- Helse- og omsorgsdepartementet
- Justis- og beredskapsdepartementet
- Klima- og miljødepartementet
- Kommunal- og moderniseringsdepartementet
- Kulturdepartementet
- Kunnskapsdepartementet
- Landbruks- og matdepartementet
- Nærings- og fiskeridepartementet
- Olje- og energidepartementet
- Samferdselsdepartementet
- Utenriksdepartementet
- vedlegges protokollen.

Oslo, i kontroll- og konstitusjonskomiteen, 24. november 2020

Dag Terje Andersen

leder og ordf. for Statsministerens kontor

Eva Kristin Hansen

ordf. for Forsvarsdepartementet og Kunnskapsdepartementet og Utenriksdepartementet

Leif Audun Sande

ordf. for Olje- og energidepartementet og Samferdselsdepartementet

Bente Stein Mathisen

ordf. for Arbeids- og sosialdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet

Svein Harberg

ordf. for Kulturdepartementet og Barne- og familiedepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Ulf Isak Leirstein

ordf. for Finansdepartementet

Solveig Horne

ordf. for Justis- og beredskapsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet

Nils T. Bjørke

ordf. for Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet

